

Họ và tên: Ngô Duy Trường

MSV: 64DTV55051

Lớp:TV55

Môn: An Toàn thông tin

BÀI TẬP SỐ 1

1. DẤU CHÂN SỐ

****Làm sao để tạo dựng môi trường trực tuyến an toàn?***

-Suy ngẫm về danh tính số: Dấu chân số của bạn

-Có trách nhiệm khi kết nối trực tuyến với người khác với tư cách là một công dân số

-Trở thành một người có tư duy phản biện

****Danh tính số là gì?***

Danh tính số là tập hợp thông tin số cho phép xác định duy nhất một cá nhân hoặc tổ chức trong các giao dịch điện tử trên môi trường mạng.

Danh tính số ánh xạ một cá nhân hoặc một tổ chức trên môi trường mạng tới duy nhất một cá nhân hoặc một tổ chức trong xã hội thực.

****Những thông tin này có thể được chuyển thành danh tính số bằng cách nào?***

Các thông tin này có thể được chuyển đổi thành danh tính số thông qua các phương pháp:

- **Hệ thống định danh tập trung:** Tạo tài khoản trong hệ thống (ví dụ: tài khoản Google, Microsoft, hoặc nền tảng học tập). Các thông tin của bạn sẽ được lưu trữ và xác định qua các thuộc tính này.

- **Hệ thống định danh phi tập trung:** Sử dụng công nghệ blockchain để lưu trữ các thuộc tính trong ví kỹ thuật số (digital wallet). Điều này giúp bạn kiểm soát hoàn toàn thông tin cá nhân.

**Tại sao việc giữ danh tính số của bản thân lại quan trọng?*

Việc giữ và quản lý danh tính số của bản thân quan trọng vì nó ảnh hưởng trực tiếp đến quyền kiểm soát thông tin cá nhân, bảo mật, và cách bạn tương tác trong môi trường số:

- +Bảo vệ quyền riêng tư
- +Phòng tránh lạm dụng và gian lận
- +Dễ dàng phát minh và sử dụng thông tin
- +Bảo vệ mối quan hệ và hình ảnh cá nhân

2. BẢO VỆ DANH TÍNH SỐ CỦA BẠN

**Làm sao để bảo vệ danh tính số của bản thân?*

Bảo vệ danh tính số là một quá trình liên tục đòi hỏi bạn phải cẩn trọng trong việc chia sẻ thông tin, sử dụng công cụ bảo mật, và theo dõi các dấu hiệu bất thường. Chủ động thực hiện các biện pháp trên sẽ giúp bạn giảm thiểu rủi ro và duy trì quyền kiểm soát danh tính số của mình. Trong đó các biện pháp cụ thể là:

1. Quản lý thông tin cá nhân

- **Chỉ chia sẻ thông tin cần thiết:** Không cung cấp thông tin cá nhân nhạy cảm (CMND, số điện thoại, địa chỉ) trên các nền tảng công khai.
- **Sử dụng biệt danh khi cần:** Tránh dùng tên thật trên các diễn đàn hoặc mạng xã hội nếu không bắt buộc.

2. Sử dụng mật khẩu mạnh

- **Mật khẩu phức tạp:** Kết hợp chữ hoa, chữ thường, số, và ký tự đặc biệt.
- **Không dùng lại mật khẩu:** Tránh sử dụng cùng một mật khẩu cho nhiều tài khoản.
- **Quản lý mật khẩu:** Sử dụng công cụ quản lý mật khẩu (như LastPass, 1Password) để tạo và lưu trữ mật khẩu an toàn.

3. Kích hoạt xác thực hai yếu tố (2FA)

- **Thêm lớp bảo mật:** Kích hoạt 2FA trên các tài khoản quan trọng như email, mạng xã hội, ngân hàng.
- **Sử dụng ứng dụng bảo mật:** Ưu tiên dùng ứng dụng như Google Authenticator hoặc Microsoft Authenticator thay vì SMS.

4. Cảnh trọng với các liên kết và email

- **Kiểm tra nguồn gốc email:** Không nhấp vào liên kết hoặc tải tệp từ email lạ.
- **Cảnh giác với lừa đảo (phishing):** Xác minh địa chỉ URL và người gửi trước khi cung cấp thông tin.

5. Sử dụng VPN và phần mềm bảo mật

- **Duyệt web an toàn:** Dùng VPN để mã hóa kết nối internet, đặc biệt khi sử dụng Wi-Fi công cộng.
- **Cài đặt phần mềm chống virus:** Bảo vệ thiết bị khỏi phần mềm độc hại và phần mềm gián điệp.

6. Hạn chế chia sẻ trên mạng xã hội

- **Cài đặt quyền riêng tư:** Kiểm tra và điều chỉnh quyền riêng tư trên các nền tảng mạng xã hội.

- **Chỉ chia sẻ với người tin cậy:** Sử dụng danh sách bạn bè giới hạn hoặc nhóm riêng tư để kiểm soát người xem nội dung.

7. Theo dõi và kiểm tra thường xuyên

- **Kiểm tra tài khoản:** Định kỳ xem xét hoạt động trên các tài khoản để phát hiện dấu hiệu bất thường.
- **Sử dụng dịch vụ giám sát danh tính số:** Các dịch vụ như IdentityForce hoặc LifeLock giúp cảnh báo nếu có rủi ro về danh tính số.

8. Bảo vệ dữ liệu trên thiết bị

- **Mã hóa thiết bị:** Sử dụng mã hóa để bảo vệ dữ liệu trên điện thoại và máy tính.
- **Sao lưu dữ liệu:** Đảm bảo có bản sao lưu để khôi phục dữ liệu trong trường hợp bị mất.

9. Chủ động xóa thông tin không cần thiết

- **Xóa tài khoản cũ:** Đóng các tài khoản bạn không còn sử dụng để tránh bị lạm dụng.
- **Xóa thông tin công khai:** Yêu cầu các trang web gỡ bỏ thông tin cá nhân nếu cần

3.TÔN TRỌNG TRONG GIAO TIẾP

**Giao tiếp trực tuyến là gì?*

Trò chuyện trực tuyến có thể đề cập đến bất kỳ loại giao tiếp nào qua Internet cung cấp truyền tin nhắn văn bản theo thời gian thực từ người gửi đến người nhận. Tin nhắn trò chuyện thường ngăn để cho phép những người tham gia khác phản hồi nhanh chóng.

****Giao tiếp trực tuyến có gì khác biệt với giao tiếp trong cuộc sống thực?***

Giao tiếp trực tuyến	Giao tiếp thực
Sử dụng công nghệ (email, tin nhắn, video call, mạng xã hội).	Dựa vào ngôn ngữ nói, cử chỉ, nét mặt, và ngôn ngữ cơ thể.
Sử dụng biểu tượng cảm xúc (emoji) hoặc GIF để thay thế cảm xúc.	Ngôn ngữ cơ thể, ánh mắt, và tông giọng đóng vai trò quan trọng trong việc truyền tải cảm xúc và ý nghĩa
Người tham gia có thời gian suy nghĩ trước khi phản hồi.	Thường diễn ra trong thời gian thực, yêu cầu phản hồi ngay lập tức.
Dễ dàng tương tác với nhiều người cùng lúc (qua nhóm chat hoặc livestream).	Tương tác trực tiếp, mang tính cá nhân cao hơn.
Có thể giao tiếp mà không tiết lộ danh tính thật (trên diễn đàn, mạng xã hội).	Hầu như luôn phải đối mặt trực tiếp với người đối diện, làm tăng tính trách nhiệm trong giao tiếp.
Dễ bị hiểu lầm vì thiếu các tín hiệu cảm xúc rõ ràng (giọng nói, ánh mắt).	Dễ bị hiểu lầm vì thiếu các tín hiệu cảm xúc rõ ràng (giọng nói, ánh mắt).
Không bị giới hạn bởi khoảng cách địa lý.	Bị hạn chế bởi không gian và thời gian.

****Tại sao việc tôn trọng giao tiếp trực tuyến lại quan trọng? Làm sao để thực hành việc tôn trọng trong giao tiếp trực tuyến?***

-Việc tôn trọng trong giao tiếp trực tuyến rất quan trọng vì nó không chỉ đảm bảo môi trường giao tiếp lành mạnh mà còn duy trì sự tôn trọng, thấu hiểu và hợp tác giữa các bên tham gia. Ngoài ra, cách bạn giao tiếp trực tuyến là biểu hiện cho giá trị, thái độ và phẩm chất cá nhân.

- Để thực hành việc tôn trọng trong giao tiếp trực tuyến:

1. Duy trì ngôn ngữ lịch sự

- Sử dụng ngôn từ đúng mực, tránh sử dụng từ ngữ xúc phạm hoặc chế nhạo.
- Tránh viết hoa toàn bộ vì có thể bị hiểu là đang la hét.

2. Lắng nghe và phản hồi có trách nhiệm

- Đọc kỹ nội dung trước khi trả lời, tránh ngắt lời người khác.
- Tôn trọng ý kiến và quan điểm của người khác, ngay cả khi bạn không đồng ý.

3. Tránh gửi thông điệp không mong muốn

- Không gửi tin nhắn spam, nội dung quảng cáo, hoặc thông tin gây phiền hà.
- Hỏi ý kiến trước khi thêm ai đó vào nhóm trò chuyện hoặc gửi tệp tin.

4. Chú ý đến ngữ cảnh

- Điều chỉnh phong cách giao tiếp phù hợp với đối tượng và tình huống (ví dụ: giao tiếp công việc cần chuyên nghiệp, trong khi bạn bè có thể thoải mái hơn).

5. Tôn trọng quyền riêng tư

- Không chia sẻ thông tin cá nhân hoặc tin nhắn của người khác khi chưa có sự đồng ý.
- Bảo vệ dữ liệu nhạy cảm của người tham gia.

4. THỰC HÀNH TƯ DUY TÍCH CỰC

**Cách xây dựng tư duy tích cực trong tương tác trực tuyến?*

-Hiểu người xem của bạn:

+**Xác định đối tượng:** Trước khi tương tác, hãy suy nghĩ về ai sẽ đọc hoặc xem nội dung của bạn (đồng nghiệp, bạn bè, khách hàng, cộng đồng trực tuyến).

+**Điều chỉnh cách nói:** Sử dụng ngôn ngữ và phong cách phù hợp với độ tuổi, văn hóa, hoặc ngữ cảnh của người xem.

+ **Tránh gây hiểu lầm:** Kiểm tra kỹ nội dung để đảm bảo thông điệp của bạn rõ ràng và dễ hiểu.

-Đặt mình vào vị trí của người khác:

+**Thấu hiểu cảm xúc:** Trước khi trả lời, hãy tưởng tượng cảm giác của người nhận khi đọc thông điệp của bạn.

+ **Đồng cảm thay vì phán xét:** Nếu nhận được phản hồi tiêu cực, hãy cố gắng hiểu nguyên nhân trước khi phản ứng.

+ **Hỏi thay vì đoán:** Khi không chắc chắn về ý định của ai đó, hãy hỏi thay vì tự đưa ra kết luận.

-Coi Trọng mọi người:

+ **Thể hiện sự tôn trọng:** Dùng lời lẽ lịch sự, tránh xúc phạm hoặc coi thường ý kiến của người khác.

+ **Công nhận giá trị:** Khi ai đó đóng góp, hãy ghi nhận sự cố gắng của họ, ngay cả khi bạn không đồng ý hoàn toàn.

+**Tránh phân biệt:** Đối xử công bằng và không thiên vị dựa trên giới tính, độ tuổi, hoặc bất kỳ yếu tố nào.

-Cởi mở:

+ **Chào đón quan điểm khác biệt:** Xem các ý kiến trái chiều như cơ hội để học hỏi, thay vì thách thức.

+**Không áp đặt:** Đừng cố gắng ép buộc người khác chấp nhận quan điểm của mình.

+ **Luôn sẵn sàng lắng nghe:** Để người khác bày tỏ ý kiến của họ trước khi phản hồi.

-Nhạy cảm với hoàn cảnh:

+**Hiểu ngữ cảnh:** Xem xét tình huống của người nhận, ví dụ: văn hóa, tâm trạng, hoặc hoàn cảnh cá nhân.

+**Tránh lan truyền tiêu cực:** Không chia sẻ nội dung có thể gây tổn thương hoặc làm trầm trọng thêm vấn đề.

+**Đáp ứng với sự tinh tế:** Sử dụng cách nói nhẹ nhàng khi giao tiếp về chủ đề nhạy cảm.

**Khi nào chúng ta nhận biết được ai đó là người xấu và làm sao để ứng xử trước các cá nhân đó?*

-Cách nhận biết:

+Thường xuyên nói dối, phóng đại sự thật, hoặc tung tin sai lệch.

+Sử dụng lời lẽ xúc phạm, chỉ trích, hoặc cố tình làm tổn thương người khác.

+Thao túng cảm xúc để đạt mục đích cá nhân.

+Làm bạn cảm thấy có lỗi dù bạn không sai.

+Ép buộc bạn làm điều bạn không muốn.

+Can thiệp quá mức vào đời tư của bạn.

-Cách ứng xử với người xấu:

+Không phản ứng quá mức hoặc để cảm xúc chi phối quyết định của bạn.

+Tránh tranh cãi trực diện vì có thể làm tình hình thêm căng thẳng.

- +Thẳng thắn nói lên giới hạn của mình và không để họ vượt qua.
- +Từ chối yêu cầu hoặc hành vi khiến bạn không thoải mái một cách dứt khoát.
- +Tránh chia sẻ thông tin cá nhân, tài chính, hoặc bất kỳ điều gì có thể bị họ lợi dụng.
- +Tìm kiếm lời khuyên từ bạn bè, gia đình hoặc đồng nghiệp.
- + Nếu bị bắt nạt hoặc đe dọa, hãy báo cáo với cơ quan chức năng, quản trị viên (nếu trực tuyến), hoặc các tổ chức có thẩm quyền.

****Làm sao để tôi tránh được những cuộc hội thoại/Tình huống nguy hiểm này?***

Không kết bạn với người lạ

Giữ thông tin cá nhân ở chế độ riêng tư

Không tương tác với những người không lịch sự

Chặn/ Bỏ theo dõi những người thô lỗ hoặc đáng nghi

Báo cáo hành vi xấu

5.HÃY LÀ NGƯỜI CÓ TƯ DUY PHẢN BIỆN

****Điều gì ảnh hưởng tới quan điểm của bạn?***

-Bạn bè

-Gia đình

-Trường học/ Nơi làm việc

-Xã hội

****Quá nhiều thông tin có thể dẫn đến khó khăn trong việc tìm ra những gì bạn tin tưởng:***

-Các loại thông tin:

+Sự thật: điều có thể chứng minh được (VD: Đây là tiếng việt)

+Quan điểm: Là điều gì đó không thể chứng minh (VD: Tiếng việt là ngôn ngữ duy nhất)

+Thông tin sai lệch: Là điều gì đó không đúng (VD: Tiếng việt là ngôn ngữ chung của thế giới)

***Hình thức trình bày thông tin:**

Câu 1: Loại thông tin nào thường được đăng tải để chia sẻ trải nghiệm hoặc ý kiến cá nhân?

Bài đăng cá nhân

Câu 2: Loại thông tin nào thường được đăng với mục đích khiến người khác cười?

Meme/gif

Câu hỏi 3: Người ta có thể đăng gì để bán sản phẩm?

Quảng cáo

Câu hỏi 4: Người ta có thể đăng gì để tổn thương và làm hại người khác?

Tin tức giả

Bài đăng cá nhân

***Điều gì có thể giúp tôi xác định được liệu thông tin trực tuyến đó có đúng sự thật không?**

-Tìm hiểu xem thông tin có đến từ một tổ chức, trang web, hoặc cá nhân có uy tín không.

-Kiểm tra URL: Các trang web chính thức thường sử dụng tên miền như .edu, .gov, .org hoặc các tên miền nổi tiếng.

-Thông tin có trích dẫn nguồn gốc hoặc dữ liệu hỗ trợ không?

-Nguồn có chuyên môn trong lĩnh vực này không?

6.MẸO PHÁT HIỆN TIN GIẢ

***Hãy hoài nghi về các tiêu đề:** Tiêu đề giật gân, sốc, hoặc khó tin. Tin giả thường có tiêu đề hấp dẫn để gây sự chú ý. Ví dụ: “*Sự thật gây sốc về...*” hoặc “*Không ai ngờ rằng...*”.

***Xem xét kỹ các URL:** Các trang web giả mạo thường sử dụng URL trông giống trang thật nhưng thêm ký tự lạ (ví dụ: *.co*, *.info* thay vì *.com*)

***Xem xét kỹ các nguồn tin:** Xác minh xem bài viết có được đăng bởi trang web hoặc tổ chức uy tín không. Tin giả thường đến từ các trang web ít người biết hoặc không có lịch sử đáng tin cậy.

***Đề phòng các định dạng bất thường:**

***Xem xét kỹ hình ảnh:** Sử dụng công cụ như Google Reverse Image hoặc TinEye để kiểm tra nguồn gốc của hình ảnh.

*** Nhìn nhận bằng tư duy phản biện**

+Đặt câu hỏi: Tin này có vẻ hợp lý không? Ai sẽ được lợi nếu tin này là thật? Tại sao tin này lại lan truyền?

+Đừng vội tin ngay: Tin giả thường chơi vào cảm xúc (sợ hãi, tức giận, phấn khích). Đừng để cảm xúc chi phối.

